

Να μη «χάσουμε την «μπάλα» και στην οικονομία

Metrosport Team πριν 1 μέρα

Του Αργύρη Αργυριάδη*

Οι εικόνες των τελευταίων εβδομάδων αντιμάχονται σφόδρα το αφήγημα της πετυχημένης διαχείρισης της πανδημικής κρίσης.

Ειδικά στη Θεσσαλονίκη χάθηκε η μπάλα. Οι μονάδες εντατικής θεραπείας υπερκαλύφθηκαν, οι καταγγελίες για ανεπαρκή αντιμετώπιση των ασθενών αυξήθηκαν, ο αριθμός θανάτων εκτοξεύθηκε.

Πλέον, όλοι μας έχουμε έναν γνωστό ή φίλο που νόσησε από κορωνοϊό. Ελπίζουμε να μην έχουμε και κάποιον που κατέληξε. Και κάπου ο φόβος υπονομεύει τη λογική και την ψύχραιμη διαχείριση της κρίσης.

Οι αιτίες της αποτυχίας να αντιμετωπίσουμε, σε υγειονομικό επίπεδο, το δεύτερο κύμα της πανδημίας είναι πολλές. Οι καθ' ύλην αρμόδιοι έκαναν (και κάνουν) λίγα. Και αυτά αργά. Προσπάθησαν να συζεύξουν - τούτο εύλογα - την υγεία με την οικονομία, αλλά δίχως σχέδιο και εναλλακτικές λύσεις.

Σχέδιο σήμαινε να λειτουργούσαν σήμερα οι μεγαλύτεροι τομείς της οικονομίας που συμβάλουν στο εθνικό ΑΕΠ και να είχαν κλείσει προ πολλού τομείς που λειτουργούν ως εστίες υπερμετάδοσης και ελάχιστα συνεισφέρουν (για παράδειγμα, εάν εγκαίρως είχαν κλείσει τα νυχτερινά μαγαζιά ίσως δεν θα χρειαζόταν να κλείσει ο τομέας της εστίασης και σίγουρα όχι το λιανεμπόριο).

Εναλλακτικές λύσεις σημαίνει να μην αναζητούσαν πανικόβλητοι την επίταξη ιδιωτικών κλινικών, αλλά να είχαν μισθώσει (μέσω διαγωνισμού) προ πολλού, κάποιες ή κάποια, που θα την έκαναν COVID clinic σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης. Άλλωστε, η επίταξη δεν είναι τζάμπα. Η επίταξη μπορεί να είναι πράξη του δημοσίου δικαίου κυριαρχική και δίχως να έχει σχέση με σύμβαση αποτελεί, όμως, αναγκαστική μίσθωση, η οποία έχει ως συνέπεια την υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεως από τον επιτάσσοντα στο δικαιούχο, δηλαδή οικονομικού ανταλλάγματος για τη στέρηση της χρήσεως του επιταχθέντος.

Μολονότι, σήμερα, η διαχείριση της υγειονομικής κρίσης - απολύτως δικαιολογημένα - μονοπωλεί το δημόσιο διάλογο, ίσως πρέπει να ξεκινήσουμε μια σοβαρή κουβέντα για τη διαχείριση της οικονομικής κρίσης που έχει ήδη αρχίσει και θα γιγαντωθεί αμέσως μετά.

Τα δεδομένα είναι απολύτως συγκεκριμένα. Οι οικονομίες όλων των χωρών αντιμετωπίζουν μια υπερμεγέθη ύφεση που δύναται να συγκριθεί μόνον με εκείνη που προκάλεσε ο β' παγκόσμιος πόλεμος. Ειδικά η χώρα μας αντιμετωπίζει τη νέα κρίση στη χειρότερη στιγμή. Μόλις προσπαθούσε, λαβωμένη, να εξέλθει της δεκαετούς μνημονιοπληκτής «οικονομικής αφλογιστίας».

Το ερώτημα είναι τι κάνουμε ή τι πρέπει να κάνουμε ως χώρα για την αντιμετώπισή της;

Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν στρέφονταν, κυρίως, σε τρεις κατευθύνσεις: άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις, παρατάσεις στην εξόφληση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων προς το δημόσιο και σπανίως προς τις τράπεζες και παροχή εγγυήσεων για δάνεια με ευνοϊκότερους όρους δανεισμού.

Ωστόσο, το μείγμα των ανωτέρω μέτρων δεν δικαιολογεί ιδιαίτερη αισιοδοξία. Οι παρατάσεις εξόφλησης των υποχρεώσεων προς το κράτος και τις τράπεζες δεν είναι λύση όταν δεν παράγεται το αντίστοιχο εισόδημα.

Αμέσως μετά την λήξη της πανδημικής κρίσης, νοικοκυριά και επιχειρήσεις δεν θα επανέλθουν άμεσα στην προτέρα κατάσταση. Το εισόδημά τους δεν θα αναταχθεί στον ίδιο χρόνο με εκείνο που θα πρέπει να καλύψουν τις υπό παράταση υποχρεώσεις.

Το αποτέλεσμα θα είναι να δημιουργηθεί μια νέα γενιά κόκκινων δανείων στις τράπεζες και ληξιπρόθεσμων οφειλών στο Δημόσιο και στον ΕΦΚΑ.

Ειδικά για τον τραπεζικό δανεισμό πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο ρυθμός παροχής νέων δανείων είναι ιδιαίτερα βραδύς. Οι τράπεζες εμφανίζονται διστακτικές στις νέες χορηγήσεις, ενώ ο χρόνος αρχικής έγκρισης έως την εκταμίευση ενός δανείου με την εγγύηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας είναι υπερβολικά μεγάλος.

Αυτός ο ιστότοπος χρησιμοποιεί cookies για να βελτιώσει την εμπειρία πλοήγησης. Μάθετε περισσότερα

Αποδοχή όλων των cookies

Προβλήματα για Cookies

Ωστόσο, η αύξηση του δανεισμού δεν είναι η βέλτιστη λύση για το σύνολο των επιχειρήσεων. Η πείρα του 2008 έδειξε ότι η πλημμυρίδα νέων δανείων μπορεί βραχυπρόθεσμα να εξασφάλισε την αποπληρωμή προηγούμενων δανείων, όμως, μακροπρόθεσμα οδήγησε στην υπερχρέωση και αύξησε την αστάθεια του συστήματος. Άλλωστε, οι μνήμες αυτής της εποχής είναι ακόμη νωπές και δεν πρέπει να οδηγηθούμε στα ίδια λάθη.

Η μόνη λύση που απομένει είναι οι μεταβιβάσεις, δηλαδή οι άμεσες ενισχύσεις. Επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις ή ένας υβριδικός συνδυασμός πίστωσης με επιχορήγηση. Προς το τελευταίο

τείνει να μοιάσει ο θεσμός της επιστρεπτέα προκαταβολής που μολονότι αποτελεί χαμηλότοκο δάνειο απευθείας του κράτους προς τους δικαιούχους, σύμφωνα με τις κυβερνητικές εξαγγελίες, δεν θα επιστραφεί στο σύνολό του. Επιχειρήσεις που πλήττονται σε μέγιστο βαθμό θα τύχουν της ευεργετικής διαγραφής. Στην ουσία το δάνειο θα μετατραπεί εν μέρει σε επιχορήγηση.

Η μέχρι σήμερα εμπειρία στη διαχείριση αντίστοιχων κρίσεων έχει δείξει ότι όπου εφαρμόστηκαν δημοσιονομικά μέτρα με τη μορφή άμεσων ενισχύσεων επέτρεψαν την ταχύτερη έξοδο από την κρίση. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η Κίνα και σε μικρότερο βαθμό οι ΗΠΑ.

Εξάλλου, η πρόσβαση σε ευρωπαϊκούς πόρους δεν είναι ανάλογη του προβλήματος που αντιμετωπίζουμε ως χώρα, ιδίως στον τομέα της εργασίας. Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί το πρόγραμμα SURE. Η ΕΕ θέσπισε ένα μέσο για την προσωρινή στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, προκειμένου να βοηθήσει τους εργαζομένους να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας τους κατά τη διάρκεια της κρίσης. Το μέσο παρέχει δάνεια με ευνοϊκούς όρους στα κράτη μέλη για την κάλυψη μέρους των δαπανών που συνδέονται με τη δημιουργία ή την επέκταση εθνικών συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας. Από το πρόγραμμα αυτό, χώρες με αντίστοιχο μέγεθος με την Ελλάδα έχει ήδη εγκριθεί να εισπράξουν πολλαπλάσια χρήματα.

Πιο συγκεκριμένα, μέχρι τον Οκτώβριο του 2020 φαίνεται να έχουν εγκριθεί για την Ελλάδα μόλις 2,9 δις ευρώ, ενώ για την Πορτογαλία περίπου τα διπλάσια (5,9 δις) και για το Βέλγιο περίπου τα τριπλάσια (7,8 δις) (πηγή: <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/coronavirus/covid-19-economy/>).

Μάλιστα, πολλές χώρες (Γερμανία, Βρετανία κλπ) βλέποντας ότι η τόνωση της αγοραστικής ζήτησης δεν θα είναι αυτόματη μετά τη λήξη της υγειονομικής κρίσης έχουν ήδη θεσπίσει προγράμματα διατήρησης της εργασίας μέσω μειωμένου ωραρίου.

Για παράδειγμα ο εργαζόμενος θα εργάζεται με μειωμένο ωράριο (εάν αντίστοιχος είναι οι ανάγκες της επιχείρησης) δίχως να μειώνεται το εισόδημά του, καθόσον ο εργοδότης θα τον αμείβει για τις πραγματικές ώρες εργασίας, ενώ για τις υπόλοιπες θα επιδοτείται απευθείας ο εργαζόμενος από το κράτος.

Ο στόχος να μην εκτοξευθεί η ανεργία στο τέλος της υγειονομικής κρίσης μέχρι να εξισορροπηθεί η αγορά είναι προφανής.

Στη χώρα μας, η κυβερνητική επιλογή για παρατάσεις σε δάνεια [και στην περίπτωση αυτή δυστυχώς όχι σε όλες τις επιχειρήσεις ούτε σε όλες τις μορφές δανείων (λχ δεν έχει ληφθεί καμία μέριμνα για το leasing)] και παρατάσεις σε εξόφληση φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, αφιερώνοντας ελάχιστους πόρους σε άμεσες εισοδηματικές ή κεφαλαιακές ενισχύσεις, δεν προδιαγράφει μηδενικές απώλειες για τους μισθωτούς, τους αυτοαπασχολούμενους και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Όλες οι εκτιμήσεις δείχνουν πως η λήξη της υγειονομικής κρίσης θα συνοδευτεί από αυξημένη ανεργία για μεγάλο χρονικό διάστημα, καθήλωση μισθών και λαϊκών εισοδημάτων και περαιτέρω μονοπώληση της αγοράς, σε βάρος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Απαιτείται άμεσα να αλλάξουμε ρότα. Ειδάλλως, την αδυναμία (πρόσκαιρη ελπίζουμε) διαχείρισης της κρίσης σε υγειονομικό επίπεδο, θα διαδεχθεί μια αποτυχία (μακράς διάρκειας) αντιμετώπισης της επιγενόμενης οικονομικής κρίσης.

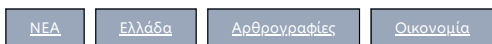
Και τότε... “θα χάσουμε για τα καλά τη μπάλα”

*** Δικηγόρος - Φορολογικός Σύμβουλος & Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής**

Διαβάστε σχετικά

- [Να ενώσουμε δυνάμεις και να επενδύσουμε σε νέες ευκαιρίες και νέες δυνατότητες](#)**
- [Να αποτρέψουμε τη βίαιη αναδιάρθρωση της αγοράς](#)**
- [Προτάξαμε την δημόσια υγεία και ασφάλεια ως βασικό στόχο στο δήμο Θεσσαλονίκης](#)**
- [Η διαφύλαξη της δημόσιας υγείας μάς αφορά όλους](#)**
- [Νέες κατηγορίες επιχειρήσεων και εργαζομένων που δικαιούνται επιστρεπτέα προκαταβολή!](#)**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

ΜΟΙΡΑΣΟΥ ΤΟ

Προτείνουμε

Κικίλιας: «Ανεδαφικό να μιλάμε για άρση του lockdown στο τέλος του μήνα»

[πριν 12 λεπτά](#)

Τσιώλης: «Ιδανική στιγμή για να νικήσει ο Άρης του Ολυμπιακό»

Αυτός ο ιστότοπος χρησιμοποιεί cookies για να βελτιώσει την εμπειρία πλοήγησης. [Μάθετε περισσότερα](#)

Αποδοχή όλων των cookies

Ρυθμίσεις για Cookies

ΟΜΙΛΟΣ
METROMEDIA

[ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

[ΟΡΟΙ ΧΡΗΣΗΣ](#)

COPYRIGHT © 2020 MetroSport

Created with [♥](#) by [Darkpony](#).